

ОПШТИНА ФОЧА

ПЛАН КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА ОПШТИНЕ ФОЧА ЗА 2026-2028. ГОДИНУ

Април 2026. године

**ОБРАЂИВАЧ:
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И
ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ**

**ПРЕДЛАГАЧ:
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ**

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	1
1.1. Основне информације о општини Фоча.....	1
2. ЦИЉЕВИ ОПШТИНЕ ФОЧА.....	2
2.1. Организовање послова локалног економског развоја.....	4
2.2. Обављање специфичних послова из области здравства и социјалне заштите.....	7
2.3. Послови заштите животне средине.....	8
2.4. Путна инфраструктура.....	8
2.5. Специфични послови из области образовања, спорта и културе.....	9
2.6. Ефикасна локална самоуправа.....	11
2.7. Запошљавање.....	11
3. ПЛАН КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА ОПШТИНЕ ФОЧА ЗА ПЕРИОД 2026-2028. ГОДИНЕ.....	12

1. УВОД

План капиталних инвестиција је усклађен са законом Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16, 36/19 и 61/21) чланом 59. став 3. и 14. и чланом 63. став 3. и 16. Статута општине Фоча („Службени гласник општине Фоча“ број 8/17.) и на основу Програма рада начелника општине Фоча за 2026. годину, као и на основу Стратегије развоја општине Фоча 2017-2026. усвојена 7. 4. 2017. године на 7. редовној сједници Скупштине Општине Фоча, Стратегије развоја путева и улица у насељу на подручју општине Фоча за период 2020 – 2029. година (број: 01 – 022 – 78/21 од 17. 6. 2021. године) као и Документа оквирног буџета (ДОБ) Републике Српске за период 2026-2028.

План капиталних инвестиција општине Фоча је резултат планских докумената и потребе грађана у циљу унапређења интегрисаног развоја локалне заједнице. Капитални пројекат је јавна инвестиција у материјални објекат или имовину који захтјева значајна финансијска улагања (100.000 КМ и више) и има ограничен период трајања. Капиталним пројектом се може сматрати изградња нових или реконструкција постојећих јавних објеката (зграде, установе, социјалне заштите, паркови, спортски терени, стазе, путеви, улична расвјета, систем гријања, водоводни и канализациони системи, депоније, итд.), опремање јавних простора (дјечија игралишта, излетишта и сл.) и набавка опреме са вијеком трајања дужим од пет година (ватрогасна возила, камиони за одвоз отпада и сл.)

1.1. Основне информације о општини Фоча

Општина Фоча се налази у југоисточном дијелу Босне и Херцеговине, унутар ентитета Република Српска, у горњем току ријеке Дрине. Источна и јужна граница општине представљају уједно и границу са Црном Гором, на сјевероистоку општина граничи са општином Чајнице, на сјеверу са општинама Фоча/Устиколина и Горажде у Федерацији БиХ, на западу са општином Калиновик и на југозападу са општином Гацко.

Општина Фоча се простире на површини 1.115 km², што представља 4,52% територије Републике Српске, односно 2,18% укупне територије Босне и Херцеговине. Општина Фоча спада у ред највећих општине у РС и БиХ.

По попису становништва 2013. године у Босни и Херцеговини, а према коначним подацима за Републику Српску које је издао Републички завод за статистику Републике Српске, општина Фоча има 17. 580. становника.

Од главног града БиХ, Сарајева, општина Фоча је удаљена 78 километра, док је од Бања Луке, политичког, административног, финансијског и културног центра Републике Српске удаљена 263 километра. Општина Фоча је повезана са остатком Бих и Црном Гором магистралним путевима М20 (Гачко - Фоча - Устипрача) и М18 (Сарајево - Фоча - Никшић).

Фоча је смјештена на надморској висини између 400 m (кањонске долине, ријечне котлине и поља) и 2.386 m (планинска била и површи). С обзиром на карактер рељефа, на подручју општине је углавном заступљена планинска клима, док у самој долини ријеке Дрине влада умјерено-континентална клима.

Општину Фоча чини 101 насељених мјеста организованих у 26 мјесних заједница. Мјесне заједнице су: Центар, Горње Поље, Доње Поље, Лазарево, Обилићево, Душаново, Ливаде, Рјечица, Брод, Челебићи, Челиково Поље, Драгочава, Годијено, Јелеч, Јошаница, Козја Лука, Кратине, Мештревац, Миљевина, Попов Мост, Слатина, Устиколина, Викоч, Заваит, Избишно и Кута.

Највећи дио општине покрива шумско (76.702 ha) и пољопривредно (30.901 ha) земљиште. Општина има значајне количине површинских вода (17 водотока), те богатство у минералним сировинама и угљу. На подручју општине налази се Национални парк "Сутјеска" са прашумом Перућица, планине Зеленгора и Маглић, кањон ријеке Таре, низ језера богатих рибом, те значајни природни резервати (раритети, ендеми, паркови и сл).

2. ЦИЉЕВИ ОПШТИНЕ ФОЧА

Стратегија интегрисаног развоја 2017–2026. године (Стратегија) је кључни стратешко-плански документ Општине Фоча, који треба да подстиче будући раст и развој заједнице. Стратегија развоја обухвата друштвену и економску сферу, али и аспекте заштите и побољшања животне средине и простора. Израђена је као оквир за дефинисање заједничких циљева, подстицање локалних снага, али и као одговор на изазове будућег развоја Општине и свеукупног живота у Фочи. Као таква, Стратегија интегрисаног развоја је у складу са стратегијама и политикама на вишим нивоима власти, али и са другим секторским стратегијама и законским оквирима на државном и ентитетском нивоу.

Визија општине Фоча темељи се на сљедећим вриједностима:

- Регионално оријентисана средина, развојно повезана са сусједним локалним срединама, као и прекограничним срединама,
- Општина са препознатљивим предузетништвом,
- Средина у којој млади препознају перспективу развоја,
- Средина уједначеног урбаног и руралног развоја,
- Туристички оријентисана средина, утемељена на јединственим природним љепотама и културно-историјским знаменитостима,
- Еколошки освјештена средина, очуваних природних вриједности,
- Средина са препознатљивим образовним идентитетом.

Стратешки циљеви произлазе из визије и стратешких фокуса и представљају прву трансформацију и конкретизацију визије и фокуса.

Стратешки циљеви представљају главне правце достизања визије и изражавају крајње резултате које намјеравамо постићи до краја планираног периода.

Стратешки циљ 1. Очувана животна средина и унапријеђена комунална инфраструктура као предуслов за развој привреде.

При изради SWOT анализе утврђено је да општина располаже са добро очуваним природним ресурсима и јединственим природним љепотама на којима треба базирати будући развој. За општину Фоча, можда више него за остале локалне заједнице, од стратешког је значаја очување животне средине јер се цјелокупан будући економски развој ослања управо на здраву животну средину: развој туризма, здраве пољопривредне производње.

Стратешки циљ 2. Заустављен одлив младих кроз обезбјеђена радна мјеста и развој предузетништва и пољопривреде.

Општина Фоча нема развијену индустрију, за разлику од неких других општина у окружењу, те свој локални развој треба усмјерити ка унапрјеђењу и јачању предузетништва код становништва, а посебно младих, те развијају микро, малих и средњих предузећа. Кључна претпоставка за постизање жељеног циља је изградња јединственог пословног амбијента, који гарантује престижну пословну инфраструктуру, промовише предузетничку културу и осигурава подршку предузетничким и инвеститорским иницијативама у свим фазама њихових подухвата.

Такође, општина треба што више потицати пољопривредну производњу, а нарочито производњу здраве хране. Расположиви природни ресурси се не користе довољно, а продуктивност пољопривредне производње је ниска. Овај циљ подразумијева стварање окружења које ће подстицајно дјеловати на отварањених и јачање постојећих сеоских предузетничких радњи као и стварање основних предуслова за развој и јачање интензивне пољопривредне производње на подручју општине. У том смислу неопходно је, поред подстицајних средстава из буџета РС, активнију подршку развоју сеоског предузетништва и одрживе пољопривредне производње подупријети буџетским средствима општине Фоча. Посебно подстицати производњу природне и здраве хране која не садржи материје штетне по здравље.

Стратешки циљ 3. Развијен туризам заснован на јединственим предностима.

Значајно природно богатство и културно-историјско наслеђе представљају јединствене предности општине Фоча које би тек требало на најбољи начин искористити. Оно што је у овој области потребно постићи је да, не само домаће, већ регионално и међународно тржиште доживљава Фочу као занимљиву и изнад свега јединствену туристичку дестинацију с препознатљивим идентитетом и брэндом, а то је НП „Сутјеска“, кањон ријеке Таре, пјешчане пирамиде и некропола стећака. Туристичка привреда треба бити схваћена као важан фактор привредног развоја и дугорочног економског просперитета овог подручја. Наравно треба имати у виду да је један од услова за остваривање значајне добити кроз туризам, квалитетна инфраструктура, обједињена туристичка понуда и туристички производи, те знање, образовање и организованост свих битних актера у области туризма на подручју општине.

Стратешки циљ 4. Повећана енергетска ефикасност кроз обновљиве изворе енергије, нарочито хидропотенцијал.

У функцији бољег искориштавања природних ресурса али на одржив начин, те истовремено и очувања животне средине и смањење његовог загађивања, је и стратешко опредјељење општине да своје снаге усмјери ка већем кориштавању обновљивих извора енергије, с једне стране, те повећањем енергетске ефикасности у области зградарства.

Стратешки циљ 5. Осигурана социјална укљученост свих рањивих група и развијена мрежа пружалаца услуга из јавног, приватног и цивилног сектора.

Под овим стратешким циљем подразумијева се пружање квалитетнијих услуга свим грађанима, стварање услова за квалитетан друштвени живот увођењем концепта управљања интелектуалним, социјалним и културним капиталом. То се може остварити само пуном примјеном праксе проактивног и одговорног управљања локалним развојем. Побољшати квалитет живота подразумијева стално унапређивање образовних, социјалних, здравствених и других јавних услуга, али и обogaћивање културних и спортских садржаја којима се излази у сусрет препознатим потребама грађана.

Истовремено, неопходно је осигурати интегрисање социјално искључених категорија – рањивих друштвених група које своје основне потребе не могу задовољити властитим приходима и у оквиру стандардних програма јавних служби. Социјалну укљученост, поред постојећих мјера материјалне подршке, треба омогућити успостављањем одрживих и адекватних сервиса подршке и социјалних услуга пружених како од стране јавних институција, тако и од стране удружења грађана, чијем јачању капацитета треба посветити посебну пажњу. Посебан фокус треба ставити на промоцију социјално одговорног пословања и развој индивидуалне и колективне филантропије, како код домицилног становништва, тако и код дијаспоре.

2.1. Организовање послова локалног економског развоја

План локалног економског развоја служи као инструмент за унапрјеђивање економског капацитета и конкурентности општине. План економског развоја је формулисан на основу налаза социо-економске анализе, дефинисане визије развоја општине Фоча и дефинисаних стратешких циљева као и стратешке анализе снага, слабости, могућности и пријетњи у сектору економије. Економски развој општине Фоча се ослања на одрживо искориштење природних ресурса са минимизирањем негативних утицаја на животну средину, јачање капацитета Општине за управљање економским развојем, развој предузетништва, те развој пољопривреде и туризма.

План капиталних инвестиција општине Фоча за период 2026-2028. годину је уважио приоритетне потребе грађана дефинисане Програмом рада начелника општине Фоча који је у својој мисији одговорног руковођења локалном управом зацртао визију општине Фоча и њених грађана. Основни предуслов за реализацију капиталних инвестиција су стабилни планирани приходи у Буџету, одговорна расподјела прихода, законитост у раду, подршка Скупштине Општине, обезбјеђење додатних средстава за веће инвестиције. Посебна пажња ће се посветити следећим пројектима односно капиталним инвестицијама и биће предмет реализације у наредном периоду:

- Довршетак изградње и опремање Дома за стара лица у насељу Миљевина,
- Затварање депоније Бабин поток и довршетак изградње санитарне депоније Грабе,
- Реконструкција и асфалтирање локалних и некатегорисаних путева и улица у насељу, у складу са Стратегијом развоја локалних путева и улица у насељу на подручју општине Фоча за период 2020-2029. годину и Плану капиталних инвестиција Општине Фоча за период 2026-2028. година,
- Изградња водовода у Кутима,
- Санација котлова у градским котловницама,

- Регулација ријека Дрине и Тихотине - реализација пројекта за обалоутврде у складу са главним пројектом и финансијским могућностима,
- Континуиране активности за партерно уређење Храма Светог Саве,
- Изградња спортско – рекреативног центра,
- Активности на уређењу Аква парка „Ушће“,
- Изградња атлетске стазе,
- Изградња рефлектора на стадиону у Доњем Пољу,
- Адаптација Планинарског дома Забрана у Фочи,
- Асфалтирање пута Хум - Брштеновица,
- Санација објекта бивше школе у МЗ Заваит,
- Партерно уређење зграде за младе брачне парове и изградња трга породице,
- Уређење стазе у Алацанском парку и реконструкција дијела тротоара у двије улице ради отклањања архитектонских баријера и постављања вањског мобилијара за ОСИ,
- Изградња паркинг простора и активности на асфалтирању паркинг простора у градском подручју,
- Активности на уређењу парка и цркве у насељу Брод на Дрини,
- Изградња новог блока студентског дома,
- Изградња колектора отпадних вода,
- Санација изворишта Крупица и реконструкција водоводне мреже у Миљевини,
- Изградња цјевовода за другу висинску зону у Фочи са водоснабдијевањем Драгочаве,
- Докаптирање изворишта Чесме
- Набавка специјалних возила и машина за одржавање водоводне и канализационе мреже,
- Асфалтирање саобраћајница и изградња расвјете у индустријским зонама Брод на Дрини и Ливаде,
- Подршка изградњи хидроенергетских капацитета на ријекама Дрини и Бистрици,
- Подршка пројектима у НП „Сутјеска“ и Парка природе „Тара“,
- Континуиране активности на реконструкцији магистралних путева Фоча-Шћепан Поље-Тјентиште као и свих других магистралних и регионалних путева на подручју општине Фоча.

У домену економског развоја општине Фоча, важни фокуси су:

1. **Пружати подршку оснивању и развоју МСП и предузетништва.** SWOT анализом је идентификована недовољна институционална подршка развоју МСП-а и непостојање јавно-приватног дијалога. У том сислу је у 2022. год. израђен је правилник којим ће Општина

Фоча континуирано пружати подршку запошљавању према унапријед утврђеним критеријима.

2. **Фокус је на заустављању одласка младих кроз подршку рјешавања стамбеног питања младих брачних парова** који је један од два важна услова за лагоднији живот а то је запослење и рјешење стамбеног питања. Општина континуирано издваја значајна средства за подршку запошљавању. Изграђена је зграда за младе брачне парове у Доњем Пољу коју је суфинансирала општина Фоча као подршку рјешавања стамбеног питања, а све са циљем смањења ризика одласка младих.

3. **Подршка развоју и унапређењу инфраструктуре у постојећим индустријским зонама**

У складу са планираним активностима, у 2022. год. усвојен је План парцелације пословне зоне „Ливаде“. Привредне активности у зони оживљавају, заинтересовани привредници граде потребну инфраструктуру као компензацију за закупнину и те активности ће бити настављене док се не попуне комплет сви расположиви пословни простор.

4. **Очување животне средине у свим развојним пројектима.**

5. **Боља искориштеност хидропотенцијала** кроз подршку реализацији пројеката изградње хидроелектране „Бук Бијела“ на ријеци Дрини и изградњи енергетског система Хидроелектране Бистрица од којих се очекује изузетан економски ефекат за општину Фоча.

6. **Јачање дрвопрерађивачке индустрије.** Општина ће у наредном периоду подржавати јачање **финалне и полуфиналне дрвопрераде**, те развијати и индустријске зоне у том правцу.

7. **Боља искориштеност пољопривредних потенцијала.** Од укупно 30.894 ха пољопривредног земљишта на подручју општине Фоча, 66% чине обрадиве површине а процјењује се да је необрађено чак око 90% обрадивих површина у смислу класификације земљишта. Из ове чињенице произилази потенцијал заједнице да производи довољне количине хране за своје становништво и да има довољне површине за тржишну пољопривредну производњу. Општина Фоча је одређена да кроз подстицајне мјере подржи развој сточарства, воћарства, органске производње те обезбједи савјетодавну, едукативну и финансијску подршку пољопривредницима. У сарадњи са вишим нивоима власти и другим организацијама, општина је спремна, кроз суфинансирање подржати сваки развојни пројекат из области пољопривреде који доприноси запошљавању у области пољопривреде и интезивнијем интегралном развоју општине Фоча.

8. **Боље искориштење јединствене предности општине Фоча за снажан развој туризма.** На подручју Општине Фоча налази се НП „Сутјеска“ те кањон Таре, што представља јединствену предности и изузетну прилику за јачање области туризма као темеља економског развоја општине. Многи пројекти су предвиђени за побољшање туристичких производа и услуга, те унапрјеђење путне повезаности туристичких дестинација. У јулу 2022.год. Влада Републике Српске донијела је Одлуку којом се заштићеним проглашава подручје клисурасто-кањонске долине ријеке Таре као заштићени пајзаж, категорије 5-парк природе, под називом Парк природе „Тара“. На цјелокупној површини Парка природе Тара установљен је режим заштите II и III степена. Проглашавањем парка природе повећава се површина под заштитом на 67.986,96 ha, што представља 2,75% територије РС, а укупан број заштићених подручја је

32. Општина Фоча је основала предузеће ЈУ Парк природе „Тара“ које ће управљати ови заштићеним подручјем.

Проглашењем Парка природе ће се унаприједити туристичка понуда општине Фоча и организовано заштитити ови изузетни природни ресурси. У циљу бољег управљања микро локацијом за бављење рафтинг туризмом, потребно је настојати изнаћи недостајућа средства за довршетак изградње пута на путном правцу Житин-Хум-Брштеновица, до сада је асвалтирано око 10 км. Финализација овог пројекта омогућила би, не само развој туристичке дјелатности, већ и интеграцију овог изузетно значајног простора у другим областима развоја општине.

9. **Изградња пута Брод-Шћепан поље- Тјентиште је пројекат који је подржан од виших нивоа власти Републике Српске и Републике Србије** и стално ангажовање на активностима које доприносе бржем рјешавању овог пројекта, један је од кључних задатака општинске управе.
10. **Побољшање одржавања пута Драгочава-Заваит-Челебићи** захтијева такође стално ангажовање на активностима које доприносе бољим саобраћајним условима корисника ове важне путне комуникације, али и децентрализацији развоја општине и интеграцију простора који ова путна комуникација повезује.

2.2. Обављање специфичних послова из области здравства и социјалне заштите

Под овим стратешким циљем подразумијева се пружање квалитетнијих услуга свим грађанима, стварање услова за квалитетан друштвени живот увођењем концепта управљања интелектуалним, социјалним и културним капиталом. То се може остварити само пуном примјеном праксе проактивног и одговорног управљања локалним развојем. Побољшати квалитет живота подразумијева стално унапређивање образовних, социјалних, здравствених и других јавних услуга, али и обogaћивање културних и спортских садржаја којима се излази у сусрет препознатим потребама грађана.

Неопходно је осигурати интегрисање социјално искључених категорија – рањивих друштвених група које своје основне потребе не могу задовољити властитим приходима и у оквиру стандардних програма јавних служби. Социјалну укљученост, поред постојећих мјера материјалне подршке, треба омогућити успостављањем одрживих и адекватних сервиса подршке и социјалних услуга пружених како од стране јавних институција, тако и од стране удружења грађана, чијем јачању капацитета треба посветити посебну пажњу. Посебан фокус треба ставити на промоцију социјално одговорног пословања и развој индивидуалне и колективне добротворне активности, како код домицилног становништва, тако и код дијаспоре. Истичемо врло изражену потребу корисника за смјештај у одговарајуће установе након исцрпне расположиве могућности да се корисник не може збринути на други начин. Напомињемо да се ради о старијим особама често пензионерима који живе сами, старије су животне доби и нарушеног здравственог стања. У протеклим годинама општина Фоча је финансирала смјештај за око 20-30 лица у одговарајуће установе (старачки дом) који немају властите приходе за покривање цјелокупних трошкова. Врло је изражена жеља и потреба пензионера и њихових сродника који не живе у мјесту живљења родитеља за смјештајем у старачки дом о свом трошку. У извјештају интерне ревизије број: 02-014-126/2-3 од 15. 12. 2022. године између осталих препорука дата је и препорука да се размотри могућност изградње

установе (дом за старија лица) на територији општине Фоча по моделу који би смањео трошкове боравка лица из социјалне категорије. Имајући у виду да је планирани капацитет дома значајно већи од потреба из социјалне категорије јасно је да би Јавна установа Дом за старија лица Фоча функционисао финансијски самоодрживо. У прилог дугорочној одрживости ове установе је и чињеница да у Фочи постоји Универзитетска болница као наставна база Медицинског факултета са свим смјеровима јасно је да би имали значајну улогу у пружању здравствених услуга корисницима дома. Општина Фоча је започела изградњу Дома за старија лица у насељу Миљевина и током 2024. и 2025. године је уложено 2.936.220,56 КМ.

2.3. Послови заштите животне средине

План заштите животне средине служи као инструмент за заштиту и унапрјеђивање животне средине у локалној заједници. Њиме се осигурава одговорно управљање природним ресурсима и околином, којим ће се уравнотежено задовољити потребе садашње и будућих генерација у локалној заједници.

У домену заштите животне средине општина Фоча посебну пажњу ће посветити максимизирању својих најважнијих снага које чине генерално очувана животна средина.

У домену заштите животне средине општине Фоча, битни фокуси су:

1. Побољшати стање животне средине кроз смањење количина депонованог отпада. Провођењем одговарајућих пројеката и мјера треба бити усмјерено на промоцију селекције отпада који се може пласирати даље на тржиште, те на тај начин смањити укупна количина депонованог отпада. Такође пројектима рекултивације постојећих депонија и нелегалних одлагалишта отпада, смањит ће се површине земљишта контаминирание отпадом. Општина Фоча је у обавези ургентног рјешавања изградње санитарне депоније.
2. Одрживо користити и заштитити водне ресурсе.
3. Повећати ниво енергетске ефикасности и кориштења обновљивих извора енергије.

Општина Фоча је одређена да предузме све мјере на очувању и заштити животне средине, као што је изградња депоније чврстог отпада, рјешење проблема отпадних вода, да би се очувала здрава и чиста средина, угодна за живот становништва. У области изградње, како јавних тако и објеката за становање, одређење је да се испоштују прописи и подржи повећање енергетске ефикасности.

2.4. Путна инфраструктура

Општина Фоча, чија је површина 1.115 km², има 376,20 km категорисаних путева (магистрални, регионални и локални), што је мање од просјека развијених земаља, који износи 100 – 150/100 km².

Преко подручја Општине пролазе транзитни токови и то магистрални путни правци М1-111 „Тухаљи - Брод на Дрини – Шћепан Поље (стара ознака М - 18)“, М1-109 „Тјентиште – Брод на Дрини – Фоча – Паунци (стара ознака М-20)“ и М2-510 „Фоча – Годијено (стара ознака М-8)“, као и регионалним путним правцима Р2-5512 „Драгочава – граница БиХ / ЦГ Шула (стара ознака Р - 457)“, Р2 - 5503 „Миљевина – Јелашица (стара ознака Р - 434а)“ и Р2 - 5515 „Миљено 1 – Годијено (стара ознака Л0116)“.

На примарне саобраћанице намијењене транзитном и изворно циљном саобраћају везују се локалне саобраћајнице које повезују поједина насеља на територији Општине. Укупну локалну путну мрежу на подручју општине Фоча чини 27 локалних категорисаних путева, Одлука о разврставању локалних путева и улица у насељу на подручју општине Фоча, („Службени гласник Општине Фоча“, број 5/19) са укупном дужином од 215,70 km, од чега се на асфалтиране путеве односи 57,40 km или 26,61 %, односно, макадам 158,30 km или 73,39 %.

На локалним путевима није постављена вертикална и хоризонтална сигнализација, а и недовољно су изграђене пјешачке стазе. Недовољне ширине коловоза, велики нагиби, оштри радијуси и стање коловозних конструкција доприноси да су оперативне брзине мање од 40 km/h, а ниво услуге низак.

Стање локалних саобраћајница на подручју Општине је на задовољавајућем нивоу, иако је услед прекомјерне употребе пута и лоше санираних прокопа један дио саобраћајница са оштећеним асфалтним застором.

Већина асфалтираних саобраћајница је стандардног облика, с тим што постоји одређен број саобраћајница чија је ширина, услед бесправне градње објеката и ограда уз саобраћајнице, нестандардног облика што утиче на неометано одвијање саобраћаја у оба смјера.

Постојећи капацитет саобраћајница претежно задовољава захтјеве саобраћаја који се одвија на њима, с тим да фреквенција претежно старијих возила кроз насеља ствара повећану буку и негативно утиче на квалитет ваздуха.

Укупну градску саобраћајну мрежу чини 61 улица на подручју општине Фоча, са укупном дужином од 35.833 метара, од чега се на главне градске улице односи 25.759 метара или 71,89 %, сабирне улице 8.791 метара или 24,53 % и приступне улице 1.283 метра или 3,58%.

На територији општине Фоча постоји и око 524 km некатегорисаних путева.

С обзиром да општина Фоча сваке године издваја значајна средства кроз Програм уређења локалних и некатегорисаних путева, преко којег се врши изградња и реконструкција некатегорисаних путних праваца, потребно је да се та пракса настави и у наредном периоду, како би се укупна путна мрежа подигла на што већи ниво. Планом капиталних инвестиција за период 2026-2028. година, а који су утврђени Стратегијом развоја путева и улица у насељу на подручју општине Фоча, приоритетни пројекти из области саобраћајне инфраструктуре су:

1. Модернизација градских улица са оштећеним и деформисаним асфалтним коловозом
2. Асфалтирање дионица локалних путева са макадамским коловозом
3. Асфалтирање дионица некатегорисаних путева са макадамским коловозом
4. Реконструкција и пресвлачење локалних путева са оштећеним и деформисаним асфалтним коловозом
5. Довршетак изградње пута: Хум – Брштеновица
6. Одржавање локалних и некатегорисаних путева са макадамским коловозом
7. Асфалтирање градских улица са макадамским коловозом
8. Изградња пјешачких стаза на подручју општине Фоча
9. Изградња паркинг гараже

2.5. Специфични послови из области образовања, спорта и културе

Специфични циљ, у овој групи послова, је побољшање образовања, а нарочито повећање обухвата становништва вишим нивоом образовања, посебно за рањиве групе и усклађивање са потребама тржишта рада те потребама економског и социјалног развоја.

У области основног образовања локални пројекти и мјере усклађени су са сљедећим стратешким циљевима:

- Потпун обухват дјече обавезним деветогодишњим основним васпитањем и образовањем;
- Подизање квалитета основног васпитања и образовања;
- Унапрјеђивање услова рада школе и модернизација процеса наставе у основном васпитању и образовању;
- Јачање васпитне улоге основне школе.

Пројекти и мјере од значаја за унапрјеђење средњошколског образовања усклађени су са сљедећим стратешким циљевима из Стратегије:

- Унапређивање квалитета средњег општег и умјетничког образовања и васпитања;
- Унапређивање квалитета средњег стручног образовања и васпитања;
- Повезивање стручног образовања и тржишта рада;
- Подршка инклузији у средњем образовању и васпитању.

Посебна пажња је дата развоју мјера и пројеката који су усклађени са подциљем побољшања положаја особа са инвалидитетом. Развој инклузивног социјалног модела, који је усклађен са критеријумима у области раног откривања, регистрације и евиденције особа са потешкоћама у развоју, локална заједница осигурава једнаке могућности свим грађанима за задовољење њихових потреба.

Област физичке културе на подручју општине је организована на основу Закона о спорту РС. Локална управа има велико разумијевање према потребама Спортског савеза. У Спортском савезу постоје дефинисани критерији по којима се распоређују буџетска средства спортским клубовима. Осим ових издвајања из буџета, Општина издваја и посебна средства за изградњу и одржавање спортских објеката и терена. Општина у сарадњи са Спортским савезом у свакој већој и насељенијој мјесној заједници планира изградити спортски терен за мали фудбал, кошарку и одбојку.

Спортски савез чини 19 клубова (фудбалски, кошаркашки, одбојкашки, стонотениски, карате, кик бокс, мјештовито борилачко друштво, карате клуб, тениски клуб, спортско риболовачко друштво, спасилачки клуб „Wolf“, удружење планинара,..) са 1.200 до 1.500 чланова свих узраста. На подручју општине Фоча најуспјешнији су Фудбалски клуб Сутјеска, Кошаркашки клуб Сутјеска, Тениски клуб Фоча, Стонотениски клуб „Перућица“, те Одбојкашки клуб Сутјеска. Ту су још и Карате клуб „Нипон“, Кик бокс клуб ИГМА, Ловачко удружење “Бакић”, Спортско-риболовно друштво “Младица”, Планинарско друштво “Зеленгора”, Удружење рафтера Дрина и Тара. Спортски клубови се финансирају у основном дијелу (такмичење, тренинзи, опрема и реквизити) из Општинског буџета, док се за додатне потребе изналазе други извори финансирања.

Спортски клубови се такмиче у првој лиги РС по гранским савезима. Поред лигашких такмичења, организују се и друге спортске манифестације. Најзначајнија спортска манифестација на подручју општине је међународни омладински турнир “Football friends“. Редовно се организују меморијални турнири у малом фудбалу, манифестација Међуопштинске спортске игре - МОСИ у којима учествује укупно 29 општина са тремеђе, те Мале олимпијске игре - МОИ у којима учествују дјеца школског узраста. Сваке године организује се прољетни крос и “Мајске свечаности” у склопу којих се организују разне манифестације. Стратегијом

интегрисаног развоја 2017–2026. године општине Фоча је планиран пројекат изградње модерног спортског комплекса у Доњем Пољу.

2.6. Ефикасна локална самоуправа

Ефикасна локална самоуправа излази у сусрет потребама грађана – у директној је вези са циљевима Стратешког плана развоја локалне самоуправе Републике Српске. Програми, пројекти и мјере дефинисани локалном стратегијом у складу су са Стратешким циљевима:

1. Остварити суштинску функционалну децентрализацију, која омогућује и стимулише складан развој локалне заједнице и стално унапређивање квалитета живота у локалној заједници,
2. Осигурати стално унапрјеђивање квалитета и економичности услуга локалне управе у задовољавању потреба грађана.
3. Остварити висок степен грађанског учешће у јавним пословима.

2.7. Запошљавање

Према подацима Пореске управе Републике Српске број запослених у општини Фоча у 2025. години је износио 3.939 лица. Од тога је запослено код правних лица 3.396, а код предузетника 543 лица. Највише радника је запослено у области здравства, образовања, сектору шумарства, индустрији, грађевинарству, трговини и саобраћају. Према евиденцији ЈУ Завода за запошљавање РС-биро Фоча на дан 31. 12. 2025. године пријављено је укупно 1.487 незапослених лица чија је старосна структура неповољна, јер се на евиденцији налази 55,14 % лица старијих од 45 година.

3. ПЛАН КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА ОПШТИНЕ ФОЧА ЗА ПЕРИОД 2026-2028. ГОДИНЕ

Р.Б.	Назив пројекта	Период реализације	Извори финансирања								Укупна вриједност инвестиција за 2026. годину	Укупна вриједност инвестиција за 2027-2028. године(КМ)	Укупна вриједност инвестиција за све вријеме трајања пројекта (КМ)	
			Буџет општине Фоча		Донација		Кредит		Екстерни извори виших нивоа власти					
			План за 2026.	План за 2027-2028.	План за 2026.	План за 2027-2028.	План за 2026.	План за 2027-2028.	План за 2026.	План за 2027-2028.				
1.	Довршетак изградње и опремање Дома за стара лица у насељу Миљевина	2026	0	0	0	0	0	0	0	3.000.000	0	3.000.000	0	3.000.000
2.	Регулација ријека Дрине и Ћехотине - реализација пројекта за обалоутврде у складу са главним пројектом и финансијским могућностима	2026	0	0	2.000.000	0	2.000.000	0	5.377.187	0	9.377.187	0	9.377.187	
3.	Изградња водовода у Кутима	2026	7.000	0	0	0	500.000	0	50.000	0	557.000	0	557.000	
4.	Санација котлова у градским котловницама	2026	450.000	0	705.000	0	0	0	0	0	1.155.000	0	1.155.000	
5.	Асфалтирање пута Хум-Брштановица	2026-2028	20.000	34.000	0	0	0	0	0	1.500.000	20.000	1.534.000	1.554.000	
6.	Реконструкција и асфалтирање локалних и некатегорисаних путева и улица у насељу, у складу са Стратегијом развоја локалних путева и улица у насељу на подручју општине Фоча за период 2020-2029. годину и Плану капиталних инвестиција Општине Фоча за период 2026-2028.	2026-2028	783.000	1.500.000	0	0	0	0	0	2.217.000	783.000	4.217.000	5.000.000	

	годину												
7.	Изградња спортско-рекреативног центра	2026-2028	0	1.000.000	0	0	0	2.000.000	0	2.000.000	0	5.000.000	5.000.000
8.	Асфалтирање саобраћајница и изградња расвјете у индустријским зонама Брод на Дрини и Ливаде	2026-2028	0	0	0	0	0	0	0	1.150.000	0	1.150.000	1.150.000
9.	Активности на уређењу Аква парка „Ушће“	2026-2028.	50.000	250.000	0	0	0	0	0	0	50.000	250.000	300.000
10.	Довршетак изградње санитарне депоније Грабе	2026	120.000	0	0	0	0	0	0	0	120.000	0	120.000
11.	Адаптација Планинарског дома Заврана у Фочи	2026	215.000	0	247.000	0	0	0	0	0	462.000	0	462.000
12.	Санација објекта бивше школе у МЗ Заваит	2026-2028	120.000	0	0	0	0	0	0	380.000	120.000	380.000	500.000
13.	Активности на реконструкцији атлетске стазе на стадиону ФК Сутјеска	2026-2028	0	0	0	0	0	0	0	500.000	0	500.000	500.000
14.	Изградња рефлектора на стадиону у Доњем Пољу	2026.	117.000	0	0	0	0	0	0	0	117.000	0	117.000
15.	Изградња паркинг простора	2026	300.000	0	0	0	0	0	0	0	300.000	0	300.000
16.	Активности на асфалтирању паркинг простора у градском подручју	2026-2028	0	500.000	0	0	0	0	0	1.000.000	0	1.500.000	1.500.000
17.	Изградња јавне расвјете	2026	221.000	0	0	0	0	0	0	0	221.000	0	221.000
18.	Активности на уређењу Алаџанског парка	2026-2028	150.000	0	0	0	0	0	0	100.000	150.000	100.000	250.000
19.	Реконструкција дијела тротоара у 2 улице ради отклањања архитектонских баријера и постављање вањског мобилијара за ОСИ	2026	0	0	136.906	0	0	0	0	0	136.906	0	136.906
20.	Активности на реконструкцији и уређењу парка у МЗ Брод на Дрини	2026-2028	20.000	80.000	0	100.000	0	0	0	0	20.000	180.000	200.000

21.	Активности на уређењу и реконструкцији спортских терена у насељу Лазарево и код ОШ Веселин Маслеша	2026	115.000	0	0	0	0	0	0	0	115.000	0	115.000
22.	Партерно уређење зграде за младе брачне парове и изградња трга породице	2026	185.000	0	0	0	0	0	0	0	185.000	0	185.000
23.	Активности на изградњи црквеног дома у порти Храма Светог Саве	2026-2028	0	150.000	0	150.000	0	0	0	0	0	300.000	300.000
24.	Активности на реконструкцији зграде Општинске управе општине Фоча	2026-2028	0	250.000	0	0	0	0	0	550.000	0	800.000	800.000
25.	Активности на изградњи пјешачке стазе од ЈУ Дјечији вртић „Чика Јова Змај“ до КПЗ-а Фоча и реконструкцији пјешачких тротоара у улицама Бранка Радичевића и Николе Пашића	2026-2028	160.000	90.000	0	0	0	0	0	0	160.000	90.000	250.000
26.	Адаптација прибављених стамбених објеката у насељу Миљевина из стечајне масе РМУ	2026-2028	0	300.000	0	200.000	0	0	0	500.000	0	1.000.000	1.000.000
27.	Затварање депоније Бабин поток	2026-2028	80.000	80.000	0	0	0	0	0	448.000	80.000	528.000	608.000
28.	Активности на реконструкцији гријања у СШЦ и Спортској дворани Фоча	2026-2028	80.000	60.000	0	0	0	0	60.000	60.000	140.000	120.000	260.000
29.	Активности на реконструкцији гријања у згради Музеја „Стара Херцеговина“	2026-2028	0	250.000	0	0	0	0	0	0	0	250.000	250.000
30.	Реконструкција водовodne мреже Миљевина	2026-2028	0	0	0	0	0	0	0	193.050	0	193.050	193.050
31.	Фекална канализација Херцеговачка - Вука Караџића	2026-2028	0	0	0	0	0	0	0	205.845	0	205.845	205.845
32.	Санација изворишта Крупица и реконструкција водовodne мреже у Миљевини	2026-2028	0	0	0	0	0	0	0	234.000	0	234.000	234.000
33.	Изградња цјевовода за другу висинску зону у Фочи са	2026-2028	0	0	0	0	0	0	0	1.204.004	0	1.204.004	1.204.004

	водоснабдијевањем Драгочаве												
34.	Фекална канализација Табаци - улица Николе Пашића	2026-2028	0	0	0	0	0	0	0	440.598	0	440.598	440.598
35.	Изградња и реконструкција главног колектора од улице Николе Пашића преко улица Краља Петра, 9. маја, Његошеве и Принципове до пјешаког моста на ријеци ехотини и даље до моста код КПЗ-а	2026-2028	0	0	0	0	0	0	0	813.150	0	813.150	813.150
36.	Набавка специјалних возила и машина за одржавање водовodne и канализационе мреже	2026-2028	0	0	0	0	0	0	0	397.800	0	397.800	397.800
37.	Докаптирање изворишта „Чесме“	2026-2028	0	0	0	0	0	0	0	200.000	0	200.000	200.000
38.	Изградња балон сале за тенис	2026-2028	0	60.000	0	0	0	0	0	200.000	0	260.000	260.000
	УКУПНО		3.193.000	4.604.000	3.088.906	450.000	2.500.000	2.000.000	8.487.187	14.293.447	17.269.093	21.847.447	39.116.540

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКЕ

Правни основ за доношење овог Плана садржан је у одредбама члана 39. Закона о локалној самоуправи (Службени гласник Републике Српске, број 97/16, 36/19 и 61/21). Чланом 39. став (5) Закона, прописано је да самосталне надлежности општина и градова обухватају „доношење планова и програма развоја јединице локалне самоуправе, план локалног економског развоја, план инвестирања и план капиталних инвестиција“.

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКЕ

Разлози за доношење Плана садржани су у томе што системски приступ планирању капиталних инвестиција омогућава боље искоришћавање капацитета локалног буџета и бољи приступ вањским изворима финансирања у сврху реализације пројеката од значаја за укупни развој заједнице.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

У овом Плану су наведени пројекти који се предлажу за реализацију у периоду 2026-2028. година, у складу са стратешким приоритетима општине Фоча. Ријеч је о пројектима за које постоји административна, техничка и финансијска могућност реализације (почетак, наставак, завршетак).

ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ОДЛУКЕ

Реализација предложених пројеката предвиђа заједничко финансирање средствима из буџета Општине и средствима која треба обезбједити из кредита, од виших органа власти, јавних предузећа и донаторских организација.

ОБРАЂИВАЧ:
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И
ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

ПРЕДЛАГАЧ:
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ